

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 10/25

U Luxembourg 4. veljače 2025.

Presuda Suda u predmetu C-158/23 | [Keren]¹

Međunarodna zaštita: pravu Unije pod određenim uvjetima ne protivi se to da korisnici međunarodne zaštite moraju položiti ispit građanske integracije

Međutim, neuspjeh prilikom polaganja takvog ispita ne može se sustavno sankcionirati

Nizozemsko zakonodavstvo predviđa, među ostalim, za korisnike međunarodne zaštite, obvezu da u određenom roku položi ispit građanske integracije. U slučaju da te osobe ne uspiju položiti taj ispit, može im se izreći novčana kazna. Sud naglašava važnost stjecanja znanjâ, osobito jezičnih, za integraciju tih osoba i utvrđuje da države članice pod određenim uvjetima mogu obvezati na sudjelovanje u programima građanske integracije i polaganje ispita koji su povezani s tim programima. Međutim, treba uzeti u obzir vrlo različite osobne okolnosti korisnikâ međunarodne zaštite. Novčana kazna može se izreći samo u iznimnim slučajevima, poput onih u kojima se može zaključiti o dokazanom i ustrajnom nepostojanju volje za integraciju. Usto, činjenica da korisnik međunarodne zaštite načelno snosi sve troškove tečajeva i ispita programa građanske integracije predstavlja prekomjeran teret.

Državljanin Eritreje stigao je u Nizozemsku sa 17 godina te mu je priznat status korisnika međunarodne zaštite. Kada je navršio 18 godina, nizozemska su ga tijela obavijestila o tome da na temelju nizozemskog zakona ima obvezu pohađanja osposobljavanja o građanskoj integraciji. Stoga je načelno u roku od tri godine morao položiti sve dijelove ispita građanske integracije. Taj je rok produljen za ukupno jednu godinu jer je trajno boravio u prihvatnom centru za tražitelje azila i pohađao osposobljavanje. Međutim, mladi Eritrejac nije bio prisutan na određenim tečajevima i ispitima niti je položio ispite na kojima je bio prisutan.

Tijela su mu, zbog toga što nije dovršio taj program u predviđenom roku, izrekla novčanu kaznu u iznosu od 500 eura te su mu naložila cjelokupnu otplatu zajma u iznosu od 10 000 eura koji mu je uprava odobrila kako bi mogao financirati troškove programa građanske integracije. Zatim je oslobođen obveze uspješnog završetka navedenog programa jer je do tada uložio dovoljan napor kako bi dovršio taj program. Međutim, to oslobođenje nije utjecalo na njegovu obvezu plaćanja novčane kazne i otplate zajma.

Pokrenuo je postupak pred nizozemskim sudovima te je nizozemsko Državno vijeće odlučio uputiti Sudu prethodna pitanja o usklađenosti nizozemskog sustava s Direktivom o međunarodnoj zaštiti².

Sud je u svojoj presudi utvrdio da se toj direktivi pod određenim uvjetima ne protivi nacionalni propis prema kojem korisnici međunarodne zaštite imaju obvezu položiti ispit građanske integracije.

U tom pogledu, Sud naglašava **važnost stjecanja znanjâ, kako jezika, tako i znanja o društvu države članice domaćina, za poticanje integracije** korisnikâ međunarodne zaštite u društvo države članice domaćina i za olakšavanje pristupa tim osobama, osobito, tržištu rada i strukovnom osposobljavanju. Osim toga, ističe da države članice u tom kontekstu raspolazu određenom marginom prosudbe. Međutim, potreba da se uzmu u obzir osobne i vrlo različite okolnosti korisnika međunarodne zaštite nameće se tim više s obzirom na njihovu osobitu ranjivost, što

upravo opravdava dodjelu te zaštite.

Stoga **treba uzeti u obzir posebne osobne okolnosti kao što su dob, stupanj obrazovanja, financijska situacija ili zdravstveno stanje osobe o kojoj je riječ**. Usto, treba odrediti da znanje potrebno za polaganje ispita građanske integracije bude osnovne razine, ne prelazeći ono što je nužno za poticanje integracije i uzimajući u obzir činjenicu da osobe o kojima je riječ još nisu trajno nastanjene u državi članici o kojoj je riječ. Naposljetku, svaki korisnik međunarodne zaštite trebao bi biti oslobođen obveze polaganja tog ispita ako može dokazati da je već stvarno integriran.

U svakom slučaju, činjenica da osoba nije položila takav ispit ne može se sustavno sankcionirati novčanom kaznom. Takva sankcija može se izreći samo u iznimnim slučajevima, kao što je dokazano i ustajno nepostojanje volje za integracijom. Usto, takva novčana kazna ni u kojem slučaju ne može korisniku o kojem je riječ nametnuti prekomjeran financijski teret, uzimajući u obzir njegovu osobnu i obiteljsku situaciju.

U ovom slučaju novčana kazna predviđena nizozemskim propisom o kojem je riječ u glavnom postupku primjenjuje se sustavno i može dosegnuti 1250 eura. Takva je mjera očito neproporcionalna u odnosu na cilj koji se želi postići tim propisom.

Usto, činjenica da korisnik međunarodne zaštite načelno snosi sve troškove tečajeva i ispita programa građanske integracije ugrožava cilj osiguranja stvarne integracije tog korisnika u društvo države članice domaćina. Ta obveza za njega predstavlja prekomjeran teret koji sprečava ne samo njegov stvarni pristup programu građanske integracije nego i ostvarivanje drugih prava i koristi koje ima na temelju Direktive 2011/95.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presuda dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

² [Direktiva 2011/95/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite.